

Regeringskansliet, Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande till SOU 2025:58 En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Er beteckning: LI2025/01991

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Örebro län har ombetts lämna remissvar på remissen SOU 2025:58 En stärkt hästnäring- för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa. Länsstyrelsen i Örebro län tillstyrker vissa av förslagen som utredaren har föreslagit men avstyrker bland annat förslagen inom det veterinära området.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Örebro län instämmer i att hästnäringen spelar en viktig roll för bland annat den regionala utvecklingen och folkhälsan. Hästunderstödda insatser kan bidra till att utveckla den mentala och fysiska hälsan hos människor och minska socialt utanförskap. Länsstyrelsen anser dock att även om hästnäringen är av betydelse inom svenskt lantbruk, så bör det inte likställas med primärproduktion och har svårt att se hur hästnäringen bidrar till livsmedelsstrategins övergripande mål om ökad livsmedelsproduktion.

6.4.1 Förbättrad statistik och digitala hästpass

Det kan konstateras att statistik i många fall saknas, bygger på olika skattningar, är inaktuell eller osäker på annat sätt. Att dra slutsatser utifrån beskriven statistik behöver därför göras med försiktighet. Länsstyrelsen instämmer i att bristen på tillförlitliga statistiska beslutsunderlag för hästnäringen påverkar branschens utveckling negativt och tillstyrker förslaget att Jordbruksverket får i uppdrag att ta fram nödvändiga system och lämpliga parametrar med syfte att förbättra statistik och förenkla uppföljningar samt utveckla

system för att kunna införa digitala hästpass som komplement till de fysiska hästpassen.

6.4.2 Ökad möjlighet till finansiering och lönsamhet

Om man har jordbruksmark i ett område där det är sämre förutsättningar att odla kan man söka kompensationsstöd. Det är stöd som syftar till att kompensera jordbruket i sådana områden.

Länsstyrelsen i Örebro tillstyrker förslaget att inkludera djurslaget häst i beräkningen av djurtätheten i kompensationsstödet. Häst bidrar precis som övriga lantbruksdjur till biologisk mångfald, ett fortsatt brukande av jordbruksmark och därmed även till öppna landskap. För att detta ska vara möjligt behöver dock ett användarvänligt och rättssäkert rapporteringssystem för häst införas. I förlängningen kan en inkludering av häst i kompensationsstödet även ha en positiv effekt på grunddata över antalet hästar i Sverige. Dock bör det utredas hur djurenheterna ska beräknas och vilka djur som kan ingå i djurtäthetsberäkningen. Länsstyrelsen vill dock betona att vi ser en risk i att inkludera hästnäringen i den gemensamma jordbrukspolitiken kan resultera i att företagaren upplever en ännu större administrativ börda. Utformningen av digitala verktyg för tex rapportering måste göras så att de förenklar rapporteringen och ger en minskad administrativ börda för lantbrukaren.

I dagsläget räcker medlen för investeringsstöden inte till de lantbrukare som söker. Ska även hästnäringen omfattas finns därför ett behov av att tillsätta mer medel. Annars finns en betydande risk att lantbrukare som producerar livsmedel för stå tillbaka ytterligare om hästnäringen ska konkurrera om samma budget. Därför anser Länsstyrelsen att detta behöver utredas vidare.

6.4.3 Bygglov och strandskydd

Länsstyrelsen avstyrker förslaget då vi uppfattar att förslaget innebär att privatpersoner ska ges större möjligheter inom strandskyddade områden. Inom strandskydd kan en privatperson inte bilda en fastighet utan bygglov inom strandskyddat område. Strandskyddslagstiftningen är utformad som en förbudslagstiftning med vissa undantag, där bland annat jord- och skogsbruksfastigheter samt vissa näringsverksamheter omfattas av lättnader. Att utvidga dessa möjligheter till att även omfatta

privatpersoner ser vi som en betydande risk ur ett fastighetsbildningsperspektiv. Det är därför av stor vikt att det tydligt framgår en klar distinktion mellan yrkesmässig hästverksamhet och boende med hobbybaserad hästverksamhet. Om privatpersoners ekonomibyggnader för hobbyverksamhet skulle ges motsvarande lätnader som jord- och skogsbruksfastigheter finns en uppenbar risk för att strandskyddet kringgås. Detta skulle i förlängningen kunna hota tillgången till strandpromenader och öppna stränder.

6.4.4 Konsumentköplagen

Länsstyrelsen lämnar inga synpunkter på utredningens förslag för att stärk företagarnas ställning vid försäljning av hästar till privatpersoner.

6.4.5 Minskad regelbörda och ökat stöd i det administrativa arbetet

Länsstyrelsen anser att det är positivt att man lyfter företagens regelbörda. Verksam.se är ett bra verktyg och det vore positivt om även hästnäringen omfattas. Länsstyrelsen tillstyrker utredarens förslag med tillägg att detta bör utvecklas i samråd med näringen.

6.4.6 Veterinära frågor

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att låta andra yrkesgrupper utföra vissa veterinära arbetsuppgifter, så som dräktighetsundersökning av ston och ultraljudsundersökning av reproduktionsorganen. För att arbeta som semin veterinär krävs idag en tilläggsutbildning till den 5,5 år långa grundutbildningen till veterinär. Länsstyrelsen anser att en seminassistent eller husdjurstekniker inte är lämpad att efter en kortare utbildning genomföra dräktighetsundersökningar eller ultraljud av reproduktionsorganen på häst. Hästens tarmslemhinna är mycket känslig och en dräktighetsundersökning kan orsaka skador på tarmen som kräver omedelbar veterinärvård. Kärnproblemet med veterinärbrist bör dock utredas vidare.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att utreda möjligheten att införa villkorad läkemedelsanvändning (ViLA) för häst. Hållningen av häst kan inte jämföras med de produktionsformer som omfattas av ViLA i nuläget. Hos häst ser man sällan besättningsproblem som i annan

djurhållning med lantbruksdjur och läkemedelsbehandling av häst är alltid en individbehandling. Det är inte troligt att ViLA för häst skulle minska behovet av veterinär under jourtid då de symtombilder hästar behandlas för akut inte lämpar sig för ViLA utan kräver att en veterinär ställer diagnos innan behandling. Vaccinering av häst innebär utfärdande av intyg vilket är en tjänsteutövning som enbart legitimerad veterinär får göra och detta bör så förbli för att säkerställa ett fortsatt gott djurskydd och smittskydd i landet.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att låta transportera hästar för veterinärvård eller avel inom Norden utan transporttillstånd. Länsstyrelsen bedömer att endast friska hästar ska transporteras över nationsgränser och genom att bevilja undantag från kravet på hälsointyg för hästar som är sjuka ökar risken för spridning av smittsamma sjukdomar. Det kan även innebära ett lidande för det sjuka djuret att utsättas för den stress som en transport innebär. Transport av hästar i avelssyfte är inte en akut resa och Länsstyrelsen ser inga hinder för att det även i fortsättningen kan ske efter utfärdande av hälsointyg.

6.4.7 Yrkesutbildning för hästnäringen

Länsstyrelsen lämnar inga synpunkter på utredningens förslag gällande utbildningsbehov och kompetensförsörjning inom hästnäringen.

6.4.8 Breddning av deltagande i hästverksamheter

Länsstyrelsen lämnar inga synpunkter på utredningens förslag gällande åtgärder som skulle kunna göra hästsporten mer tillgänglig för fler barn och unga.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Lena Rådström Baastad med enhetschef Inga Ängsteg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnad avdelningschef Thomas Börjesson, länsveterinär Emelie Lindberg, kontrollsamordnare Maria Bergman samt handläggarna Ann-Sofie Hedberg och Johanna Westerberg medverkat.